

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 19C/289/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7114230319
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Stolárová
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2016:7114230319.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I sudkyňou JUDr. Zuzanou Stolárovou v právnej veci žalobkyne: E. P., nar. XX.XX.XX, bytom F., F.. X. XX, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, o zrušenie rozhodcovského rozsudku a trovy konania, takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozhodcovský rozsudok vydaný Stálym rozhodcovským súdom zo dňa 14.11.2014 pod spisovou značkou SR 12918/14 v č a s t i, v ktorej žalobkyňa bola povinná zaplatiť žalovanému:

- 1/ známy úrok vo výške 302,11 EUR,
- 2/ zmluvnú pokutu vo výške 312, 00 EUR,
- 3/ trovy mediačného konania vo výške 225,87 EUR,
- 4/ poplatok za upomienky vo výške 28 EUR,
- 5/ trovy rozhodcovského konania vo výške 380,58 EUR a v časti, v ktorej ohľadne týchto nárokov bola žalobkyňi určená povinnosť nároky zaplatiť spoločne v mesačných splátkach.

Žalobu v prevyšujúcej časti z a m i e t a.

Žiadny z účastníkov n e m á na náhradu trov právo.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobkyňa sa žalobou došlou súdu dňa 10.12.2014 domáhala zrušenia rozhodcovského rozsudku vydaného Stálym rozhodcovským súdom spoločnosti Slovenská rozhodcovská a.s. sp. zn. SR 12918/2014 zo dňa 14.11.2014 z dôvodu, že dojednaná rozhodcovská doložka je neprijateľná zmluvná podmienka.

Žalovaný žiadal žalobu zamietnuť.

Súd vo veci vykonal dokazovania a zistil nasledovný skutkový stav veci.

Žalobkyňa vo svojom žalobnom návrhu poukázala na to, že rozhodcovská zmluva je neprijateľná zmluvná podmienka, pretože je v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa. Vo svojej výpovedi uviedla, že podpísala zmluvu o úvere zo dňa 14.12.2012, na základe čoho jej bola vyplatená čiastka 1111 Eur v hotovosti pri dojednaných splátkach v počte 12 po 172 Eur bezúročne, ktorý úver začala splácať od 20.1.2013, pričom konečná suma na vrátenie bola dojednaná na 2064 Eur. Nepoprela, že súčasne uzavrela rozhodcovskú zmluvu, ktorú skutočnosť momentálne hodnotí ako chybu z jej strany. Úver spláca podľa svojim finančných možností a predmetnú žalobu podala pre obavu, že by mohla pre dlžobu prísť prípadne o byt.

Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení k žalobe poukázal na to, že účastníci konania dohodli nevýhradnú rozhodcovskú doložku, na základe ktorej mala žalobkyňa možnosť riešiť spor buď pred stálym rozhodcovským súdom alebo pred príslušným súdom Slovenskej republiky. Rozhodcovská doložka obsahuje všetky náležitosti vyžadované zákonom a preto je platná. Uzavretie zmluvy o úvere nebolo podmienené uzavretím rozhodcovskej zmluvy, ktorá bola dohodnutá ako dokument na samostatnom liste papiera, predstavuje preto individuálne dojednanú zmluvnú podmienku. Preto navrhol žalobu ako neopodstatnenú zamietnuť.

Z kópie rozhodcovského spisu Stáleho rozhodcovského súdu Slovenskej rozhodcovskej a.s. sp. zn. SR 12918/14 vyplýva, že v predmetnom rozhodcovskom konaní bol dňa 14.11.2014 vydaný rozsudok, ktorým bola žalobkyňa zaviazaná zaplatiť žalovanému sumu 302,11 Eur s príslušenstvom a trovy rozhodcovského konania s odôvodnením, že nespĺnila záväzok zo Zmluvy o úvere č. 900401153. Predmetný rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 30.12.2014 a stal sa dňa 02.1.2015 vykonateľným. Z fotokópie doručenký o doručovaní predmetného rozsudku žalobkyni vyplýva, že táto predmetný rozsudok prevzala dňa 05.12.2014.

Z listinného dokladu - Zmluva o úvere zo dňa 14.12.2012 vyplýva, že predmetnú zmluvu podpísali účastníci konania dňa 14.12.2012, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 1100 EUR zo strany žalovaného a záväzok žalobkyne tento splácať v 12 mesačných splátkach po 172 EUR, počnúc dňom 20.1.2013, pri RPMN 262,04%, dojednanom poplatku 964 EUR a celkovej čiastke na splatenie vo výške 2064 EUR za podmienok stanovených vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru.

Z bodu 05. Všeobecných podmienok poskytnutia úveru vyplýva, že zmluvné strany sa dohodli na tom, že ak sa stane splatný celý dlh naraz v zmysle bodu 4 týchto podmienok, dlžník sa zaväzuje zaplatiť veriteľovi úrok z omeškania vo výške určenej v § 369 ods.1 Obchodného zákonníka v platnom znení. V takom prípade veriteľovi vzniká nárok na celý dohodnutý poplatok z dôvodu neplnenia záväzku dlžníka. Veriteľ je oprávnený v prípade splatnosti celého dlhu v zmysle bodu 4 týchto podmienok pristúpiť k okamžitému vymáhaniu celého dlhu od dlžníka bez ohľadu na dĺžku trvania úveru a súčasne vznikne veriteľovi nárok požadovať bezodkladné zabezpečenie dlhu dlžníka spôsobom vyplývajúcim zo zmluvy o úvere alebo týchto podmienok alebo dohody s veriteľom. Dlžník je povinný v prípade porušenia svojich zmluvných povinností uhradiť veriteľovi zmluvnú pokutu vo výške 312 EUR, ktorá je určená na úhradu všetkých nákladov vynaložených veriteľom v súvislosti s vykonaním úkonov smerujúcich k zabezpečeniu dlhu dlžníka. Pokiaľ dôjde k zabezpečeniu dlžníkovho dlhu uznaním formou notárskej zápisnice ako exekučného titulu, dlžník a veriteľ sa dohodli, že odmenu notára za spísanie notárskej zápisnice, trov právneho zastúpenia pri jej spísaní v zmysle tejto zmluve obsiahnutého plnomocenstva, uhradí za dlžníka veriteľ, pričom tieto náklady zmluvné strany považujú za súčasť nákladov veriteľa spojených s vymáhaním jeho pohľadávky a budú súčasťou notárskej zápisnice ako exekučného titulu. Dlžník sa rovnako zaväzuje uhradiť veriteľovi náklady, ktoré mu vznikli v súvislosti s uplatnením práva spôsobom vyplývajúcim z tejto zmluvy, a to najmä, avšak nevýlučne, trovy mediácie, trovy rozhodcovského konania, trovy súdneho konania, trovy exekúcie, trovy právneho zastúpenia veriteľa v týchto konaniach a iné veriteľom preukázateľné náklady pri uplatnení svojho práva.

Podľa bodu 06. Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, dlžník sa zaväzuje zaplatiť dohodnuté splátky v čas a v súlade s uzatvorenou zmluvou a ďalej sa zaväzuje, že v prípade zmeny adresy alebo zásadných zmien v osobných pomeroch, alebo v prípade zmeny miesta podnikania alebo zásadných zmien podnikateľskej činnosti, túto skutočnosť bez zbytočného odkladu písomne oznámi veriteľovi.

Z listinného dokladu - Rozhodcovská zmluva zo dňa 14.12.2012, tiež z výpovede žalobkyne vyplýva, toho istého dňa v súvislosti s predmetnou zmluvou žalobkyňa podpísala tiež Rozhodcovskú zmluvu, na základe čoho sa všetky spory vzniknuté zo zmluvy o úvere mali riešiť a) pred Stálym rozhodcovským súdom, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na Stálom rozhodcovskom súde, b) pred príslušným súdom Slovenskej republiky, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na súde podľa príslušného právneho poriadku (O.s.p.).

Z návrhu na začatie rozhodcovského konania vyplýva, že žalovaný si uplatnil voči žalobkyni v predmetnom rozhodcovskom konaní čiastku na zaplatenie z titulu:

- úroku z úveru,
- nesplateného poplatku,

- úroku z omeškania,
- zmluvnej pokuty,
- trov mediačného konania a
- poplatku za upomienku.

Z odôvodnenia napadnutého rozhodcovského rozsudku vyplýva, že:

- rozhodcovský súd považoval uplatnený nárok v podobe úroku z úveru vo výške 32 % ročne za primeraný, rovnako za primeraný považoval tiež výšku poplatku za poskytnutie úveru,
- priznanie zmluvnej pokuty odôvodnil jej dojednaním podľa bodu 6 VPPÚ,
- priznanie nákladov spojených s uplatnením pohľadávky odôvodnil dojednaným bodom 5 VPPÚ.

Podľa ust. § 40 ods. 1 zák. č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v znení do 31.12.2014, účastník rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou na príslušnom súde domáhať zrušenia tuzemského rozhodcovského rozsudku, len ak

- a) rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, ktorá nemôže byť predmetom rozhodcovského konania (§ 1 ods. 3),
- b) rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, o ktorej už predtým právoplatne rozhodol súd alebo sa o nej právoplatne rozhodlo v inom rozhodcovskom konaní,
- c) jeden z účastníkov rozhodcovského konania popiera platnosť rozhodcovskej zmluvy,
- d) sa rozhodlo o veci, na ktorú sa rozhodcovská zmluva nevzťahovala, a účastník rozhodcovského konania túto okolnosť v rozhodcovskom konaní namieta,
- e) účastník rozhodcovského konania, ktorý musí byť zastúpený zákonným zástupcom, nebol takto zastúpený alebo v mene účastníka rozhodcovského konania vystupovala osoba, ktorá nebola na to splnomocnená a jej úkony neboli ani dodatočne schválené,
- f) sa na vydaní rozhodcovského rozsudku zúčastnil rozhodca, ktorý bol rozhodnutím podľa § 9 vylúčený pre predpojatosť alebo ktorého vylúčenie účastník rozhodcovského konania pred vydaním rozhodcovského rozsudku nie zo svojej viny nemohol dosiahnuť,
- g) bola porušená zásada rovnosti účastníkov rozhodcovského konania (§ 17),
- h) sú dôvody, pre ktoré možno žiadať o obnovu konania podľa osobitného zákona, 14) alebo
- i) bol rozhodcovský rozsudok ovplyvnený trestným činom rozhodcu, účastníkov konania alebo znalca, za ktorý bol právoplatne odsúdený,
- j) pri rozhodovaní boli porušené všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu práv spotrebiteľa. 13a)

Podľa ust. § 41 ods. 1 zák. č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v znení do 31.12.2014, žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku možno podať v lehote 30 dní odo dňa doručenia rozhodcovského rozsudku účastníkovi rozhodcovského konania, ktorý podáva žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku. Ak účastník rozhodcovského konania požiadal o opravu rozhodcovského rozsudku podľa § 36, lehota začína plynúť od doručenia rozhodnutia o oprave rozhodcovského rozsudku.

Podľa ust. § 3 ods. 1 zák. č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v znení do 31.12.2014, rozhodcovská zmluva je dohoda medzi zmluvnými stranami o tom, že všetky alebo niektoré spory, ktoré medzi nimi vznikli alebo vzniknú v určenom zmluvnom alebo v inom právnom vzťahu, sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní.

Podľa ust. § 4 ods. 1 zák. č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v znení, do 31.12.2014, rozhodcovská zmluva môže mať formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve.

Podľa ust. § 4 ods. 2 zák. č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v znení, do 31.12.2014, rozhodcovská zmluva musí mať písomnú formu, inak je neplatná. Písomná forma je zachovaná, ak je rozhodcovská zmluva obsiahnutá v dokumente podpísanom zmluvnými stranami alebo vo vzájomne vymenených listoch, ak je dohodnutá telefaxom alebo pomocou iných telekomunikačných zariadení, 4) ktoré umožňujú zachytenie obsahu rozhodcovskej zmluvy a označenie osôb, ktoré ju dohodli.

Podľa ust. § 45 ods. 1 zák. č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov, účastník spotrebiteľského rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou proti druhému účastníkovi na súde domáhať zrušenia rozhodcovského rozsudku, ak

- a) účastník spotrebiteľského rozhodcovského konania nemal spôsobilosť uzavrieť spotrebiteľskú rozhodcovskú zmluvu,

- b) účastník spotrebiteľského rozhodcovského konania nebol riadne upovedomený o ustanovení rozhodcu alebo o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní alebo mu nebolo umožnené sa zúčastniť na spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní,
- c) rozhodcovským rozsudkom sa rozhodol spor, ktorý spotrebiteľská rozhodcovská zmluva nepredvídala, alebo sa ním rozhodlo o veci, ktorá je podľa tohto zákona vylúčená zo spotrebiteľského rozhodcovského konania,
- d) stály rozhodcovský súd nebol ustanovený v súlade s týmto zákonom, v spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní sa nepostupovalo v súlade s ustanoveniami tohto zákona a uvedený nedostatok mohol mať vplyv na výsledok sporu,
- e) spotrebiteľská rozhodcovská zmluva neobsahuje náležitosti podľa § 3 alebo je tu iný dôvod neplatnosti spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy,
- f) stály rozhodcovský súd nenariadil ústne pojednávanie, hoci spotrebiteľ jeho nariadenie navrhoval podľa § 34 ods. 2 a z okolností uvedených v návrhu na nariadenie ústneho pojednávania vyplývala potreba jeho nariadenia najmä z dôvodu, že bez ústneho pojednávania sa nebolo možné vysporiadať s návrhmi a tvrdeniami spotrebiteľa, a toto pochybenie mohlo mať vplyv na výsledok sporu,
- g) v konaní nebol správne zistený skutkový stav tým, že stály rozhodcovský súd nesprávne vyhodnotil predložené dôkazy, nevykonal navrhované dôkazy alebo neumožnil spotrebiteľovi predložiť dôkazy, a toto pochybenie mohlo mať vplyv na výsledok sporu,
- h) vo veci rozhodoval zaujatý rozhodca,
- i) stály rozhodcovský súd rozhodol v rozpore s ustanoveniami všeobecne záväzných právnych predpisov na ochranu práv spotrebiteľa, 17) a toto porušenie mohlo mať vplyv na výsledok sporu,
- j) rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka spotrebiteľského rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je svojou povahou objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom,
- k) výkon rozhodcovského rozsudku by bol v rozpore s verejným poriadkom Slovenskej republiky,
- l) rozhodcovský rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 45 ods. 3 zák. č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov, súd v konaní o žalobe o zrušenie rozhodcovského rozsudku vždy preskúma, či sú dôvody na zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa odseku 1 písm. c), e) a i) až l). Ak sa dôvod zrušenia rozhodnutia vzťahuje len na časť rozhodcovského rozsudku, súd zruší rozhodcovský rozsudok len v dotknutej časti, ak je dotknutú časť možné oddeliť od nedotknutej časti výroku rozhodcovského rozsudku.

Podľa ust. § 47 ods. 1 až ods. 3 zák. č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov, (1) Ak súd zruší rozhodcovský rozsudok z dôvodu neplatnosti spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy, nemožnosti riešiť predmet sporu v spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní alebo z dôvodu, že sa rozhodol spor, ktorý spotrebiteľská rozhodcovská zmluva nepredvídala, pokračuje súd po právoplatnosti tohto rozhodnutia na návrh niektorého z účastníkov spotrebiteľského rozhodcovského konania v konaní vo veci v rozsahu uvedenom v žalobe alebo v rozsahu uvedenom vo vzájomnej žalobe.

(2) Ak súd zruší rozhodcovský rozsudok z iného dôvodu, ako je uvedený v odseku 1, spotrebiteľská rozhodcovská zmluva zostáva v platnosti a vo veci rozhodne opätovne stály rozhodcovský súd. Rozhodca, ktorý vydal zrušený rozhodcovský rozsudok, je z nového prerokovania a rozhodnutia veci vylúčený a vo veci sa ustanoví nový rozhodca.

(3) Ak súd zruší rozhodcovský rozsudok z toho dôvodu, že stály rozhodcovský súd rozhodol na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky alebo porušil všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu práv spotrebiteľa, 17) a ak konanie pokračuje pred stálym rozhodcovským súdom podľa odseku 2, je stály rozhodcovský súd v ďalšom konaní viazaný právnym názorom súdu o neprijateľnosti zmluvnej podmienky alebo o inom porušení všeobecne záväzných právnych predpisov na ochranu práv spotrebiteľa.

Podľa ust. § 73 ods. 1 až ods. 3 zák. č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov, (1) Ak nie je ďalej ustanovené inak, ustanovenia tohto zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní sa použijú aj na rozhodcovské konania, ktorých predmetom je spotrebiteľský spor začatý pred 1. januárom 2015. Právne účinky úkonov, ktoré boli urobené v rozhodcovskom konaní začatom pred 1. januárom 2015, zostávajú zachované.

(2) Na trvanie a plynutie lehoty na podanie žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku, ktorá začala plynúť pred 1. januárom 2015, sa použijú predpisy účinné do 31. decembra 2014; ustanovenie § 46 ods. 3 tým nie je dotknuté.

(3) Rozhodcovská zmluva uzavretá pred 1. januárom 2015 sa spravuje predpismi účinnými v čase jej uzavretia.

Podľa ust. § 52 ods. 1 až ods. 4 Občianskeho zákonníka v znení neskorších zmien a predpisov, (1) Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

(2) Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

(3) Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

(4) Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa ust. § 53 ods. 1 až ods. 3 Občianskeho zákonníka v znení neskorších zmien a predpisov, (1) Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

(2) Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

(3) Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa ust. § 9 ods. 1, ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z. spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení do 31.12.2012, (1) Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

(2) Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka 18) musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzatváraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,

i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové

sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
- y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

Podľa ust. § 11 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z. spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení do 31.12.2012, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1,
- b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

Podľa ust. § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa ust. § 502 ods. 1, ods. 2 Obchodného zákonníka, (1) Od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany

dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

(2) Pri pochybnostiach sa predpokladá, že dojednaná výška úrokov sa týka ročného obdobia.

Z prevedeného dokazovania má súd preukázané, že žalobkyňa sa predmetnou žalobou domáha v zákonnej lehote zrušenia rozhodcovského rozsudku vydaného Stálym rozhodcovským súdom zo dňa 14.11.2014 pod spisovou značkou SR 12918/14. Predmetná žaloba bola podaná za účinnosti zákona č. 244/2002 Z.z.; v priebehu konania vstúpil do platnosti zákon č. 335/2014 Z.z., podľa ktorého už bolo potrebné posúdiť predmetnú žalobu, s výnimkou posúdenia lehoty na podanie žaloby a s výnimkou posúdenia platnosti rozhodcovskej zmluvy (ust. § 73 ods. 1, ods. 2 a ods. 3 zákona č. 335/2014 Z.z.), ktoré sa posudzujú podľa zák. č. 244/2002 Z.z. Z uvedeného tiež vyplýva, že na rozdiel od predchádzajúcej právnej úpravy, podľa zákona č. 335/2014 Z.z. súd ex offo preskúmava, či sú dôvody na zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa odseku 1 písm. c), e) a i) až l) tohto zákona, t.j. bez ohľadu na to, či tieto uvádza tiež žalobca. Odhliadnuc od uvedeného, žalobkyňa v žalobe ako dôvod pre zrušenie rozhodcovského rozsudku uviedla neplatnosť rozhodcovskej zmluvy. Na základe toho sa súd zaoberal posúdením, či rozhodcovská zmluva bola dojednaná individuálne, a ak nebola, či rozhodcovská zmluva je prijateľná zmluvná podmienka a jednak či neboli naplnené niektoré dôvody na zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa odseku 1 písm. c), e) a i) až l) zákona č. 335/2014 Z.z.

A) V konaní nie je sporným, že v danom prípade medzi účastníkmi konania bola uzatvorená rozhodcovská zmluva, ktorá nie je zakomponovaná ani do úverovej zmluvy, ani do všeobecných podmienok, ale predstavuje samostatnú listinu, ktorú žalobkyňa podpísala slobodne, bez nátlaku a ktorú mohla odmietnuť tým, že ju nepodpíše bez toho, aby to malo vplyv na uzatvorenie úverovej zmluvy. Preto súd má za to, že v danom prípade ide o individuálne dojednanú rozhodcovskú zmluvu ako zmluvnú podmienku, pre ktorý prípad posudzovanie jej neprijateľnosti je vylúčené.

B) Súd posúdil, či stály rozhodcovský súd nerozhodol v rozpore s ustanoveniami všeobecne záväzných právnych predpisov na ochranu práv spotrebiteľa, a či toto porušenie mohlo mať vplyv na výsledok sporu, tiež či rozhodcovský rozsudok nevychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, t.j. naplnenie dôvodu pre zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa ust. § 45 ods. 1 písm. i) a písm. l) zák. č. 335/2014 Z.z. a dospel k nasledovnému:

1/ Úverovú zmluvu zo dňa 14.12.2012 je potrebné posúdiť podľa zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, a to pokiaľ ide o jej formu a náležitosti v znení účinnom ku dňu jej uzatvorenia. Pretože úverová zmluva spĺňa písomnú formu, neuvedenie jej podstatných náležitostí nemá za následok jej bezúčnosť a bezpoplatkovosť. Nie je sporným, že predmetná úverová zmluva neobsahuje dojednanie úroku z úveru, súčasne najvyššia prípustná výška úroku z úveru ku dňu uzavretia úverovej zmluvy nebola ustanovená zákonom alebo na základe zákona, preto je potrebné vychádzať z právnej úpravy ust. § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, podľa ktorej pre takýto prípad je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Z odôvodnenia rozhodcovského rozsudku vyplýva, že súd posúdil nárok žalobcu v podobe úroku vo výške 32 % ročne za primeraný a v súlade s dobrými mravmi, keďže v danom období podstatným spôsobom neprevyšoval výšku odplaty (úroku) v obdobných prípadoch pri poskytovaní úverov v inými nebankovými subjektmi, resp. bankami pri istom druhu finančných produktov (napr. úver na kreditnej karte). Z pripojeného rozhodcovského spisu súd ale zistil, že nie je možné zistiť, na základe akých podkladov rozhodcovský súd posúdil primeranosť uplatneného úveru, keďže žiadne takéto podklady sa v spise nenachádzajú. Preto podľa názoru súdu v tejto časti je dôvod na zrušenie rozhodcovského rozsudku z dôvodov uvedených v ust. § 45 ods. 1 písm. i) a písm. l) zák. č. 335/2014 Z.z., t.j. v časti priznaného úroku vo výške 302,11 EUR.

2/ Súčasťou rozhodcovského rozsudku je tiež priznaná zmluvná pokuta vo výške 380,58 EUR s odôvodnením, že žalobca a žalovaný si povinnosť uhradiť zmluvnú pokutu dohodli písomne a bola splnená podmienka na vznik jej nároku v súlade s bodom 6VPPÚ. K tomu súd uvádza, že ide o nesprávne právne posúdenie splnenia podmienky dodržania písomnej formy dojednanej zmluvnej pokuty. Je nepochybné, že uplatňovaná zmluvná pokuta mala byť dojednaná v bode 05. Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré podľa obsahu predmetnej zmluvy predstavujú neoddeliteľnú súčasť zmluvy. Tiež je nepochybné, že spomínané všeobecné podmienky neboli zmluvnými stranami osobitne podpísané. Uvedené skutočnosti odôvodňujú záver o tom, že nedošlo k platnému dojednaniu zmluvnej pokuty. Pokiaľ v danom prípade bola medzi účastníkmi konania uzatvorená spotrebiteľská zmluva, ktorá svojou

povahou je zmluvou občiansko-právnou, vzťahuje sa na ňu okrem osobitného zákona o spotrebiteľských úveroch tiež Občiansky zákonník, ktorý na rozdiel od ust. § 273 ods. 1 Obchodného zákonníka, podľa ktorého časť obsahu zmluvy možno určiť aj odkazom na všeobecné obchodné podmienky vypracované odbornými alebo záujmovými organizáciami alebo odkazom na iné obchodné podmienky, ktoré sú stranám uzatvárajúcim zmluvu známe alebo k návrhu priložené, takéto podobné ustanovenie nepozná (s výnimkou poisťovacích zmlúv). Ani skutočnosť, že všeobecné podmienky majú písomnú podobu ešte neodôvodňuje záver o tom, že dojednanie zmluvnej pokuty ako inštitútu záväzkového vzťahu bolo výsledkom prejavu vôle všetkých zúčastnených strán, konsenzu v prejavovaných vôľach, pričom pokiaľ zmluvná pokuta mala byť upravená výlučne vo všeobecných podmienkach, na ktoré zmluva, hoci písomne dojednaná, iba odkazuje, je iba ťažko si predstaviť, že by dodávateľ ako tá zmluvná strana, ktorá vopred naformulovala a pripravila všeobecné podmienky osobitne vyjedнала resp. dohodla s druhou zmluvnou stranou ako spotrebiteľom dojednanie zmluvnej pokuty za konkrétnych podmienok. Pokiaľ žalovaní ako spotrebiteľia chceli uzatvoriť s druhou zmluvnou stranou ako dodávateľom predmetnú zmluvu, automaticky museli pristúpiť aj k predmetným podmienkam a svojim podpisom na konkrétnej zmluve, na základe ktorej bol založený spotrebiteľský vzťah, potvrdiť logicky aj príslušný článok zmluvy v znení, že neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky, spravidla bez znalosti ich obsahu. Nemožno teda hovoriť o platnom dojednaní zmluvnej pokuty, ktorá je predmetom tejto žaloby. Správnosť uvedenej právnej argumentácie súd opiera tiež o aktuálnu rozhodovaciu činnosť odvolacích súdov (napr. rozsudok KS v Košiciach zo dňa 27.1.2015, sp. zn. 11Co/286/2013, rozsudok KS v Košiciach zo dňa 16.4.2014, sp. zn. 1Co/437/2013, rozsudok KS v Košiciach zo dňa 12.6.2014, sp. zn. 2Co/359/2013); z odôvodnenia Rozsudku KS v Košiciach zo dňa 16.4.2014, sp. zn. 1Co/437/2013 súd cituje nasledovné: „Z úverovej zmluvy vyplýva, že do textu úverovej zmluvy nebolo zahrnuté dojednanie o zmluvnej pokute, a že dojednanie uplatňovaných zmluvných pokút je súčasťou Všeobecných zmluvných podmienok. V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že obchodné podmienky v spotrebiteľských zmluvách na rozdiel od obchodných zmlúv majú slúžiť predovšetkým k tomu, aby nebolo nevyhnutné do každej zmluvy prepisovať dojednanie technického a vysvetľujúceho charakteru. Naopak, nesmú slúžiť k tomu, aby do nich v často

neprehľadnej, zložite formulovanej a malým písmom písanej forme skryl dodávateľ jednanie, ktoré sú pre spotrebiteľa nevýhodné a u ktorých predpokladá, že pozornosti spotrebiteľa najskôr uniknú (napr. rozhodcovská doložka alebo dojednanie o zmluvnej pokute). Pokiaľ tak i napriek tomu dodávateľ urobí, nepočína si v právnom vzťahu poctivo a takému konaniu nemožno priznať právnu ochranu. V spotrebiteľskom práve je dodávateľ fakticky vo výhodnejšom postavení, lebo má odbornú prevahu nad spotrebiteľom, ktorému svoje služby poskytuje. Možno preto očakávať (prípadne vyžadovať), že vo vzťahu k spotrebiteľovi bude sa chovať vo všeobecnej polohe poctivo. Ak dodávateľ nebude postupovať týmto spôsobom, spreneverí sa dôvere druhého účastníka zmluvného vzťahu s poctivosťou svojho konania a takému nepoctivému konaniu nemožno poskytnúť právnu ochranu. V praxi sa zásada poctivosti prejavuje mimo iného tým, že text spotrebiteľskej zmluvy, obzvlášť ak sa jedná o zmluvu formulárovú, má byť pre priemerného spotrebiteľa dostatočne čitateľný, prehľadný a logicky usporiadaný. Zmluvné dojednanie musia mať dostatočnú veľkosť písma a nesmú byť vo výrazne menšej veľkosti, než okolný text, nesmú byť umiestnené v oddieloch, ktoré vzbudzujú dojem nepodstatného charakteru. Uvedená zásada poctivosti dopadá i na aplikáciu všeobecných obchodných podmienok. I v spotrebiteľských zmluvách je možné všeobecné obchodné podmienky uplatniť, avšak taká aplikácia má nielen uvedené formálne obmedzenie, ale i obmedzenie obsahové. Z uvedeného vyplýva záver, že v rámci spotrebiteľských zmlúv dojednanie zakladajúce zmluvnú pokutu (podobne ako rozhodcovská doložka) zásadne nemôžu byť súčasťou tzv. úverových podmienok, ale iba spotrebiteľskej zmluvy samotnej (listiny, na ktorej spotrebiteľ pripojuje svoj podpis). V prejednávanej veci žalobca nemôže požadovať iné, než zákonné úroky a rovnako nemôže požadovať zmluvnú pokutu alebo iné poplatky súvisiace s poskytnutím úveru, lebo tieto neboli dohodnuté v úverovej zmluve, a teda ich nemôže od žalovaného ako spotrebiteľa požadovať.“ Preto podľa názoru súdu v tejto časti je dôvod na zrušenie rozhodcovského rozsudku z dôvodov uvedených v ust. § 45 ods. 1 písm. l) zák. č. 335/2014 Z.z., t.j. v časti priznanej zmluvnej pokuty vo výške 312 EUR.

3/ Súčasťou rozhodcovského rozsudku sú ďalej priznané náklady spojené s uplatnením pohľadávky: trovy mediačného konania vo výške 225,87 EUR a poplatok za upomienky vo výške 28 EUR s odôvodnením, že rozhodcovský súd mal na základe mediačnej doložky, ktorá je súčasťou úverovej zmluvy za to, že účastníci konania sa dohodli prípadný spor riešiť mimosúdne, a to využitím mediačného konania; mediačné konanie vedené pod sp. zn. MK 01116/14 bolo ukončené vyhlásením mediátora o tom, že došlo k zmareniu mediačného konania. Rozhodcovský súd súčasne v odôvodnení poukázal na bod 05 VPPÚ. Pokiaľ príslušné úprava všeobecných podmienok (bod 05.) umožňuje veriteľovi

uplatniť si voči dlžníkovi náklady, ktoré mu vznikli v súvislosti s uplatnením práva, vždy musí ísť o preukázateľné náklady. Aj v tomto prípade súdu nie je zrejmé, či rozhodcovský súd rozhodol na základe nejakých podkladov, pokiaľ ide o preukázanie, či a v akej výške veriteľovi vznikli trovy mediácie, pričom súčasťou pripojeného rozhodcovského spisu (jeho opisu) takéto podklady nie sú. To isté platí vo vzťahu k priznanému poplatku za upomienky vo výške 28 EUR navyše s poukazom na to, že rozhodcovský súd priznanie tejto položky nezdôvodnil vôbec. Bez preukázania, že veriteľovi skutočne uplatnené náklady vznikli, súčasne boli vyhodnotené ako účelne vynaložené, je potrebné ich považovať ako nedôvodne priznané. Preto podľa názoru súdu v tejto časti je dôvod na zrušenie rozhodcovského rozsudku z dôvodov uvedených v ust. § 45 ods. 1 písm. l) zák. č. 335/2014 Z.z., t.j. v časti priznaných nákladov s uplatnením pohľadávky spolu vo výške 253,87 EUR.

Pretože dôvody zrušenia rozhodnutia sa vzťahujú len na časť rozhodcovského rozsudku, súd zrušil rozhodcovský rozsudok len v dotknutej časti tak, ako vyplýva z výrokovej časti tohto rozsudku (vrátane trov rozhodcovského konania, pretože zrušením časti rozhodcovského rozsudku nie je možné ustáliť procesnú úspešnosť účastníkov konania), pretože súčasne dotknutú časť je možné oddeliť od nedotknutej časti výroku rozhodcovského rozsudku, čím súd vyhovel žalobe v tejto časti a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol ako nedôvodnú. V zrušenej časti rozhodcovského rozsudku opätovne rozhodne rozhodcovský súd v súlade s ust. § 47 ods. 2, ods. 3 zák. č. 335/2014 Z.z. v znení neskorších zmien a doplnkov.

Výrok o trovách konania sa opiera o ust. § 142 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo. Pretože úspech účastníkov konania v podstate zodpovedal ich neúspechu, súd rozhodol, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie na Okresný súd Košice I do 15 dní odo dňa jeho doručenia v dvoch písomných vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (205 ods. 2 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona (§ 251 O.s.p.).